

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Zöldgazdaság-fejlesztés lehetőségei Magyarországon

Szabó Zsolt

fejlesztés- és klímapolitikáért, valamint kiemelt közszolgáltatásokért
felelős államtitkár

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

Budapest, 2015. december 2.

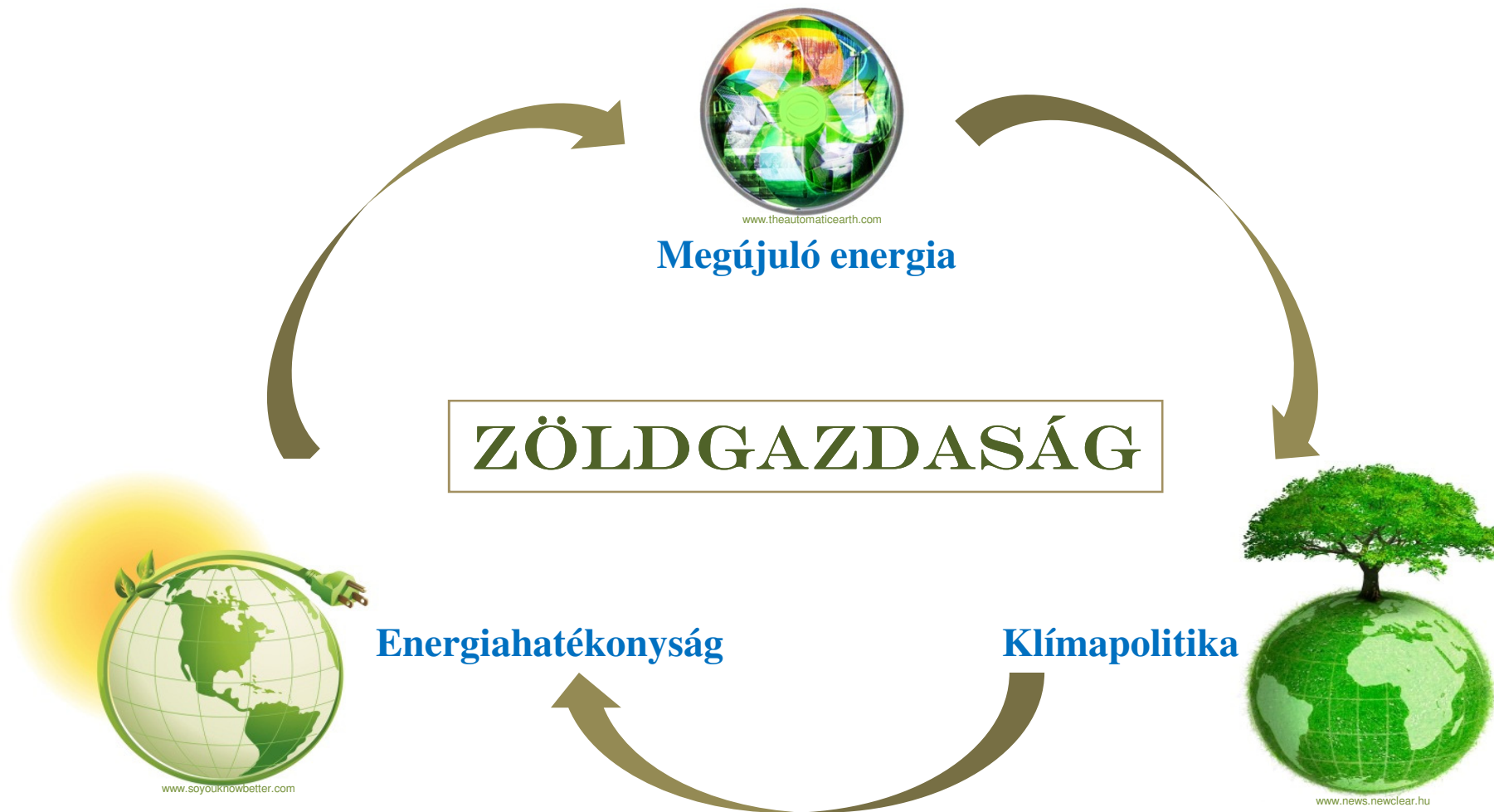
Az előadás tartalma

- I. Bevezetés
- II. Hazánk klíma- és energiapolitika stratégiai keretrendszere 2020
- III. Megújuló energiahasznosítás helyzete Magyarországon
- IV. Energiahatékonyság
- V. Megújuló energia és az energiahatékonyság támogatási rendszere
 - Operatív Programok
 - Otthon Melege Program
 - METÁR
- VI. Az Európai Unió 2030-as klíma- és energiapolitikai célkitűz

Fenntartható gazdaság szempontjai

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

II.

Hazánk klíma- és energiapolitika stratégiai keretrendszerre 2020

A 2014-2020-as időszak energiapolitika stratégiai célkitűzései

Az Európai Unió 2020-as klíma- és energiapolitikai célkitűzéseire (20-20-20) kapcsolódó magyar vállalások:

- A **megújuló energiaforrások** részarányának 14,65 %-ra növelése,
- „Ölbe tett kéz” forgatókönyvhöz képest 10 %-os teljes **energia-megtakarítás** (*indikatív nemzeti célkitűzés*),
- Az EU emisszió-kereskedelmi rendszerén kívül az **üvegházhatású gázok** kibocsátásának (2005-ös szinthez képest) legfeljebb 10 %-os növekedése.
- 2020-ra az EU ETS-ben részt vevő iparágak 2005-ös kibocsátásainak 21 %-os csökkentése, 2030-ra 40%-os csökkenés 1990-hez képest

Kormány a hazai energiapolitika alakítása során a Nemzeti Energiastratégia elvei mentén halad.

III.

Megújuló energiahasznosítás helyzete

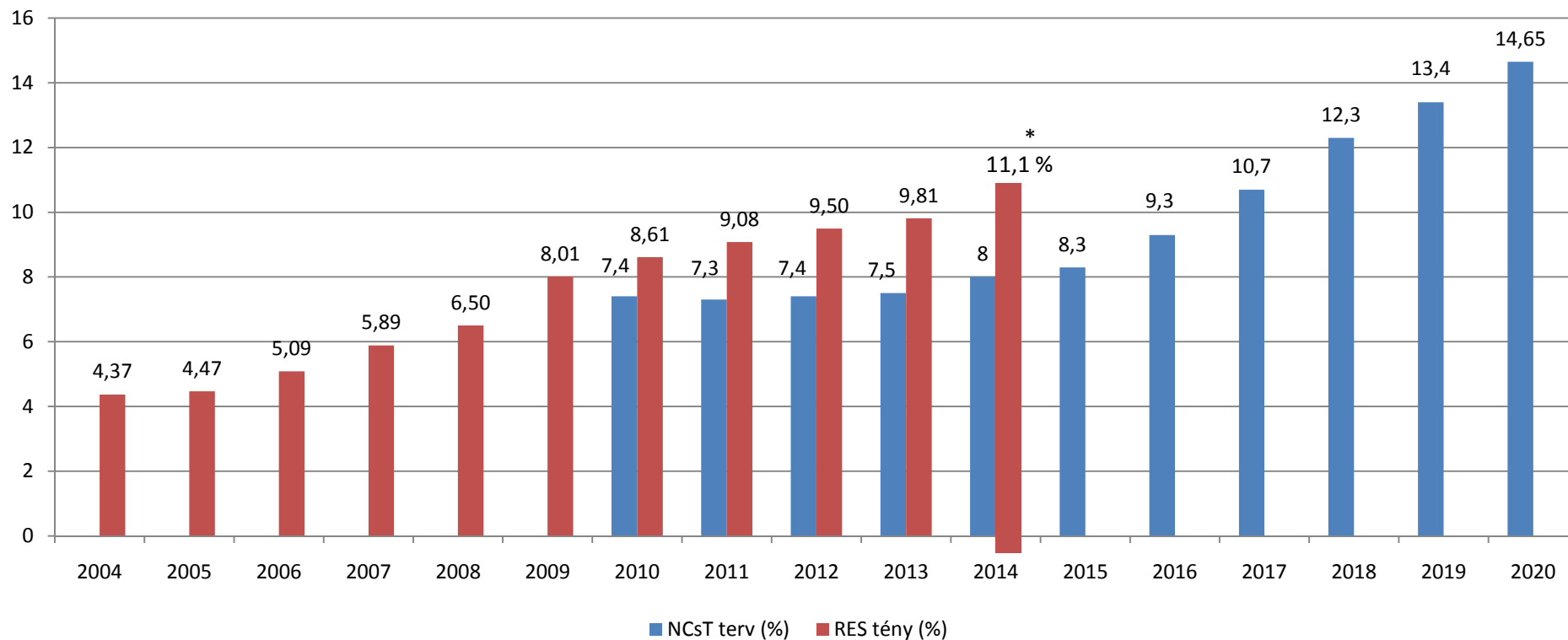
III. Megújuló energiahasznosítás helyzete

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Megújuló energiahasznosítás Magyarországon

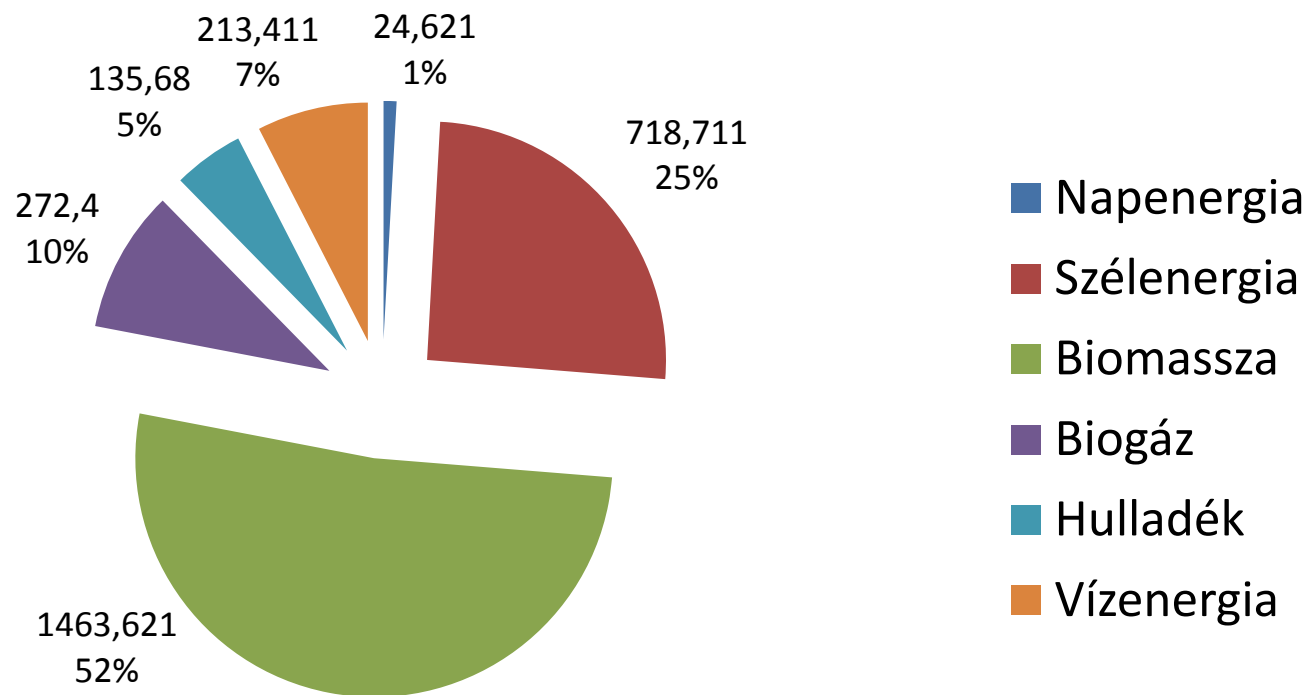
Megújuló energiaforrások részaránya a teljes bruttó energiafogyasztásban

* 2014: EEA adat

III. Megújuló energiahasznosítás helyzete

A megújuló alapú villamosenergia-termelés 2013-ban (GWh)

Az összesített megújuló alapú villamosenergia-termelés **3,69%-kal bővült**, így a 2012. évi 2728 GWh-val szemben **2013-ban elérte a 2828 GWh-t.**

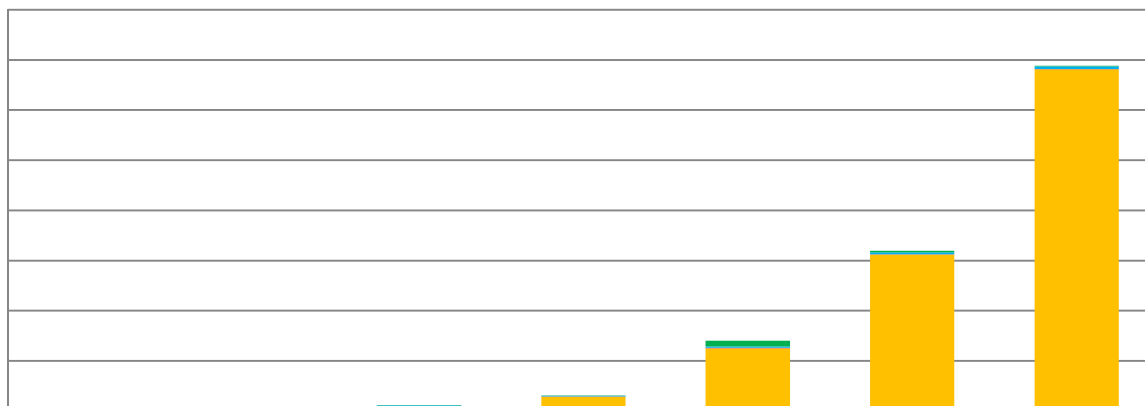

A háztartási méretű kiserőművek beépített teljesítőképességének alakulása energiaforrások szerint (2008-2014)

MW

80
70
60
50
40
30
20
10
0

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
■ Biogáz	0	0	0,05	0,07	1,18	0,31	0,16
■ Szélenergia	0,01	0,06	0,1	0,13	0,25	0,4	0,5
■ Vízenenergia	0,02	0	0,04	0,04	0,09	0,06	0,06
■ Napenergia	0,36	0,46	0,99	2,88	12,52	31,21	68,13

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

IV.

Energiahatékonyság

Az EU energiahatékonysági szabályozása

I.

**2010/30/EU irányelv
az energia címkézésről**

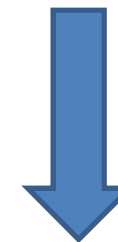

II.

**2010/31/EU irányelv
az épületek
energiahatékonyságáról**

III.

**2012/27/EU irányelv az
energiahatékonyságról**

Energiahatékonysági célkitűzés

Az energiahatékonysági célt a Nemzeti Energiastratégia energiafelhasználás-előrejelzéseinek frissítéséről szóló 1160/2015. (III. 20.) Korm. határozat alapján

Mértékegység: PJ		2012	2020		az energia- hatékonyság javulása	2030	
		tényadat	„Ölbe tett kéz”	„Közös erőfeszítés”		„Ölbe tett kéz”	„Közös erőfeszítés”
1.	Primerenergia- felhasználás	992	1101	1009	92	1217	1028
2.	Végső energiafogyasztás	677	766	693	73	840	692
2. a)	Ipari szektor	96	124	114	10	139	126
2. b)	Közlekedés	157	161	147	14	173	151
2. c)	Lakosság	215	247	207	40	284	187
2. d)	Kereskedelem és szolgáltatás	116	126	118	8	135	121
2. e)	Mezőgazdaság	17	18	17	1	19	17
2. f)	Nem energetikai célú felhasználás	77	90	90	0	90	90
3.	Villamosenergia- felhasználás**	153	170	164	6	197	181

A 1,5 %-os, éves energia-megtakarítási kötelezettség – 7.cikk

- Alternatív szakpolitikai rendszer létrehozása
- Cél: éves szinten 1,5 % energia-megtakarítást kell elérni
- Végrehajtási időszak: 2014. január 1. – 2020. december 31.
- Rugalmassági intézkedések: 25 %-os küszöb erejéig – csökkentési jogcímek alkalmazása a számítási alap meghatározásakor

Ütemezés:

Év	Előírt éves megtakarítás (%)						
2014	1%						
2015	1%	1%					
2016	1%	1%	1,25%				
2017	1%	1%	1,25%	1,25%			
2018	1%	1%	1,25%	1,25%	1,5%		
2019	1%	1%	1,25%	1,25%	1,5%	1,5%	
2020	1%	1%	1,25%	1,25%	1,5%	1,5%	1,5%

A 2020-ig meghatározott új megtakarítás **38,51 PJ!**

V.

Megújuló energia és az energiahatékonyság támogatási rendszere

Megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság alkalmazását elősegítő fő támogatási programok

- 2014-2020-as időszakban rendelkezésre álló európai uniós források: KEHOP mellett a TOP, GINOP, VEKOP **operatív programok**
- Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer (kvótabevételekből) 2014-től: **Otthon Melege Program**
- A megújuló- és alternatív energiaforrásokból előállított villamos energia támogatási rendszer (**METÁR**) – kidolgozás alatt

Operatív programok energetikához kapcsolódó forrásai 2014-2020

OP	ESB Alap	Régió	Prioritási tengely	Forráskeret (Milliárd Ft)
KEHOP	KA	Konvergencia, KMR	5.	308,49
GINOP	ERFA	Konvergencia	4., 8.	240,83
TOP	ERFA	Konvergencia	3., 6.	190,59
VEKOP	ERFA	KMR	5.	23,52
Összesen				763,43

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

A KEHOP átfogó célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.

Intézkedések:

- 1. Intézkedés:* Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram-termelés elősegítése
- 2. Intézkedés:* Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával
- 3. Intézkedés:* Távhő és hőellátó rendszerek energetikai fejlesztése, illetve megújuló alapra helyezése
- 4. Intézkedés:* Szemléletformálási programok

Energetikai fejlesztési irányok további Operatív Programokban

TOP	GINOP	VEKOP
<p>III.+VI. prioritás - 187,2 mrd Ft</p> <p>Cél: Energetikai célú beavatkozások ösztönzése önkormányzatok körében vissza nem térítendő támogatásokkal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Épülethez kötődő energiahatékonyság és megújuló energia felhasználás növelését célzó fejlesztések, • Megújuló energia felhasználásra alapozott autonóm energiaellátás megvalósítása 	<p>IV. Prioritás : 68,7 mrd Ft</p> <p>Cél: Gazdaságfejlesztést élénkítő energetikai célú beavatkozások támogatása vissza nem térítendő támogatásokkal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energhatékony és megújuló energia felhasználás növelését célzó fejlesztések, jellemzően épülethez kötődően, • gazdasági-termelési folyamathoz kapcsolódó energiahatékonyságot, valamint megújuló energiafelhasználás növekedését célzó fejlesztések • energetikai pénzügyi eszközök a VIII. prioritásban – 172,8 mrd Ft 	<p>GINOP 4. prioritás tükörkiírása a KMR régióban – 5,7 mrd Ft</p> <ul style="list-style-type: none"> • épületenergetikai célú beavatkozások ösztönzése vállalkozások számára a Közép-Magyarországi Régióban • + a KEHOP energetikai fejlesztésekhez kapcsolódó pénzügyi eszközök a KMR régióban – 11,5 mrd Ft

Otthon Melege Program

Otthon Melege Program meghirdetett alprogramjai	Forrás	Pályázatok száma
Háztartási nagygépek energia megtakarítást eredményező cseréje (hűtőgépcseré)	800,8 m Ft	25 821 db
Homlokzati Nyílászárócsere	1,1 Mrd Ft	2 821 db
Fűtéskorszerűsítés (Kazáncsere)	1,25 Mrd Ft	2 782 db
Társasházak energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának támogatása	10 Mrd Ft	491 db
Háztartási nagygépek (mosógép) energia megtakarítást eredményező cseréje	1,9 Mrd Ft	44 248 db
Összesen:	15,05 Mrd Ft	76 163db

Otthon Melege Program kibocsátás csökkentési hatása

Mosógépek cseréje:

3 365 521 kWh/év – 3 121 648 kg CO₂

10-15.000 Ft éves megtakarítás háztartásonként

Hűtőkészülékek cseréje:

9 557 974 kWh/év -- 8 795 490 kg CO₂

12-20.000 Ft éves megtakarítás háztartásonként

Homlokzati Nyílászárócsere:

10 224 176 kWh/év -- 1 961 640 kg CO₂

30-75.000 Ft éves megtakarítás háztartásonként

Fűtőkorszerűsítés (Kazáncsere):

21 995 623 kWh/év -- 4 663 700 kg CO₂

30-100.000 Ft éves megtakarítás háztartásonként

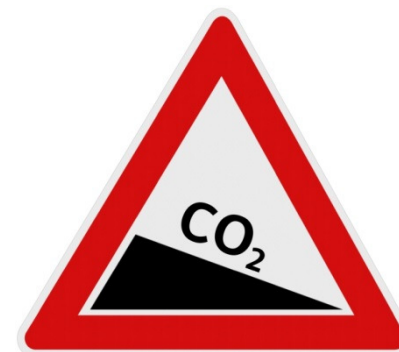
Társasházak energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának támogatása:

94 489 969 kWh/év – 20 932 180 kg CO₂

30-180.000 Ft éves megtakarítás háztartásonként

*Több, mint 138 000 000 kWh éves
energia-megtakarítás*

*Több, mint 38 000 000 kg éves
széndioxid megtakarítás*

Eddig...

Az Iránymutatás és alapkövetelményei a megújuló villamos energia termelés működési támogatásában

- A termelőknek a működési támogatást a piaci referencia áron felül fizetett felárként (**prémium**) kell nyújtani (melynek költségviselői Magyarországon az ipari energiafogyasztók).
- A kedvezményezettek a menetrendtől való eltérésből adódó iegeensúlyozás szokásos költségeit viselik.
- Intézkedéseket kell hozni annak biztosítására, hogy a termelőket ne ösztönözze semmi arra, hogy negatív árak esetén is termeljenek villamos energiát.

Megengedett kivételek:

- 0,5 MW-nál alacsonyabb kiépített villamosenergia-kapacitású erőművek
- demonstrációs projektek
- szélenergiaerőművek 3 MW kapacitás alatt (vagy 3 energiatermelő egység)

Ezeket a kivételeket a szakmapolitikai javaslatok is tartalmazzák!

Versenyeztetési eljárás és követelményei

- Versenyeztetési ajánlattételi eljárás (**tendereztetés**) bevezetése a prémium támogatások elnyeréséért.
- 2016-ban a kapacitás legalább 5 %-áért nyújtott támogatást versenyeztetési ajánlattételi eljárás során kell odaítélni, 2017-től mindet.

Megengedett kivételek:

- 1 MW-nál alacsonyabb kiépített villamosenergia-kapacitású erőművek
- demonstrációs projektek
- szélenergia-termelő egységek 6 MW kapacitás alatt (vagy 6 energiatermelő egység)

Szakmapolitikai javaslat:

METÁR-ban a 6 MW alatti szélenergia-termelő nem lesz kivétel.

Tendereztetés technológiai alapjai

Iránymutatás:

Alapelvként a technológia semleges versenyeztetés, de az ajánlattételi eljárás korlátozható meghatározott technológiákra (feltételekkel)

Technológia semleges eljárás:

- A legkisebb támogatási igényű ajánlatok nyernek,
- Kevesebb támogatás kifizetésére van szükség,
- Kisebb lesz a finanszírozó fogyasztókra jutó teher

De:

- Egyes technológiák dominánsak lehetnek (pl. szél)
- Ma még nem gazdaságos, de a jövőben ígéretes technológiák kiszorulhatnak
- Technológia preferenciák nem érvényesíthetőek, nem tervezhető

Szakmapolitikai javaslat:

Részben diverzifikált versenyeztetés. A tenderezésnél egyes technológiák kizárásra kerülhetnek, vagy külön eljárásban versenyezhetnek.

Éves támogatási keret meghatározása

- Megújuló villamos energia célérték teljesítésére szükség van a jelenlegi támogatási szint növelésére
- Támogatási szint növelésével többletköltség növekedés az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult villamos-energiafogyasztóknál (lakosság nem!)
- A túlzott támogatás versenyképességükre hátrányt jelenthet

Szakmapolitikai javaslat:

Az ipar terheinek folyamatos nyomon követése mellett:

- *Tenderezés nélküli támogatásnál maximális éves támogatási keret meghatározása*
- *Tenderezésnél a szabályozás a tenderkiírásokkal történik (ütemezés, mérték)*

Barna prémium

Biomassza erőművek: támogatások leállása után leállhatnak vagy átállhatnak fosszilis tüzelőanyagra (jelenleg olcsóbb!)

Iránymutatás: a biomasszával üzemelő erőművek az erőmű értékcsökkenését követően is kaphatnak támogatást
- bizonyos feltételekkel

Szakmapolitikai javaslat:

Biomassza erőművek támogatásának folytatása

- *Biomassza alapú részarányunk magas, leállításuk a 2020-as teljesítést rontja*
- *Barna prémium a biomassza erőműveknek (jogosultak körének korlátozásával)*
- *Támogatás mértékének meghatározása*

VI.

Az Európai Unió 2030-as klíma- és energiapolitikai célkitűzései

Az Európai Unió 2030-as klíma- és energiapolitikai célkitűzései (Európai Tanács 2014. október 23-24-i ülése)

- 27%-os **megújuló energia** részarány elérése (uniós szinten kötelező érvényű).
- 27%-os **energia-megtakarítási célszám** kitűzése (indikatív - vagyis nem kötelező érvényű).
- Az **üvegházhatású gázok** kibocsátását 2030-ra 40%-kal szükséges csökkenti az 1990-es szinthez képest.

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Szabó Zsolt

fejlesztés- és klímapolitikáért, valamint kiemelt közszolgáltatásokért felelős
államtitkár

zsolt.szabo@nfm.gov.hu